

Uunga siunnersuut: Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat
(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

**Saqqummiussissut
Siullermeerneqarnera**

Matumuuna Naalakkersuisut sinnerlugit Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nutaatut siunnersuut saqqummiutissavara. Siunnersuutip kinguneraa uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut nakkutigineqarnissaannut, malittarisassaliornissaannut akiorniarneqarnissaannullu aalajangersakkat nutaarluinnaasut itisiliissutaanerusullu atuutsinneqalernissaat.

Nappaatit zoonoser-nik taaneqartartut nappaataapput uumasut inuillu akornanni tunillaassorsinnaasut. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut ilisimaneqarnerpaat tassaapput perlerorneq, salmonella aamma campylobacter. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tunillannartunik assigiinngitsunik, soorlu bakterissanik, virusinik, miluuffigisaminnut ilanngartuisunik (parasit) prionerinillu taaneqartartunit pissuteqarput. Inunnut tuniluuttarneri assigiinngitsutigut pisinnaavoq, soorlu nerisassanik akoqalersimasunik nerisaqarnikkut imaluunniit uumasunit sullinernillu soorlu ippenanit tunillanneqarsimasunit kitiinnikkut.

Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarneq nakkutiginninnerlu kalaallinit akisussaaffigineqarpoq. Nakorsaaneqarfiup akisussaaffigai innuttaasut peqqissuunerannik nakkutiginninneq nappaatinillu suussusersiisarneq kiisalu inunnik tunillanneqarsimasunik nakkutiginninneq katsorsaanerlu. Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffik akisussaaffigaat uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik nakkutiginninnissaq akuiniarnissarlu.

Suliaqarfiup erseqqinnerusumik sunniuteqarnerusumillu inatsisiliornissaa qulakkeerniarlugu pisariaqarsimavoq uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarneq pillugu maleruaqqusat Inuussutissalerinermi inatsimmit immikkoortinneqarnissaat, tassa suliaqarfik nammineq immikkut inatsiseqarluni aaqiiffigineqarniassamat. Tassani pissutaavoq uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut inuussutissani bakteerissanut nappaatinullu taamaallaat tunngassuteqaratik aammali nappaatinut allanut tamanut soorlu perlerornermut tunngassuteqarnerat.

Inatsisissatut siunnersuusiornermut tunngaviuvoq innuttaasut nappaatinut tuniluuttunullu uumasut inuillu akornanni toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit tuniluuttartunut illersorneqarnerunissaat. Uumasut nappaataat inuussutissat aqutugalugit inunnut tunillaassorsinnaasut inuit ajoqusiinnartanngilaat, aammali nunami inuussutissanik tunisassortut suliffissuillu inuussutissalerisut aningaasaqarnikkut annertuumik annaasaqartissinnaallugit.

Inatsisissatut siunnersuut uumasunut nakorsaqaqarnermut inuussutissalerinermullu tunngatillugu inatsimmik nutarterineruvoq annertoq. Taamatut nutaamik inatsisiliornermi pingaarnertut siunertaavoq uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik atuuttoqalinnginnissaanik qulakkeerinninniarneq kiisalu pisariaqartumik akiuinermi periusissioinnissaq; atuisartut uumasut bakterieannit nappaataannilluunniit tunillanneqarnissamut illersorneqarnissaat, uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutiginnilluarnissaq nakkutilliinissarlu, taakkununnga ilanngullugit assersuutigalugu perlerornermut akiuussutissalersuisinnaaneq aamma uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tuniluutilersinnaanerannullu tunngatillugu naammaginarumik peqqissaartumillu tamanut ammasumik suliaqartarnissaq qulakkeerniarlugu.

Siunnersuummi pingaartinneqarpoq, suliaqarfimmi pingaarnertut atugassarititaasut inatsimmi aalajangersarneqarnissaat, maleruaqqusalli erseqqinnerusut kingusinnerusukkut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarnissaat pissalluni.

Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarusiornermikkut uumasunik nunatsinninngaanniinngitsunik, soorlu teriarsuarnik, saaluallanillu aamma fãrekyllinginik eqqussuinerumut erseqqinnerusumik maleruaqqusaliorsinnaaneq ilanngunneqarpoq. Suliaqarfimmi maannakkut malittarisassaqaqanngilaq, uumasullu taakkorpiaat Kalaallit Nunaanni uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik siammarterinerusinnaapput, aamma piaaraluni imaluunniit piaarinaatsoornikkut uumasut taakku nunatsinni pinngortitamut anisinneqassagaluarpata pingaaruteqarluinnaqqissaarpoq siunissami innuttaasut peqqissuunissaat minnerunngitsumillu Kalaallit Nunaanni uumassusillit assigiinngisitaartuuneri qulakkeerniarlugit sukanganerusunik malittarisassaliornissaq.